

ΠΑΤΡΑΪΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ
1996

Επιμέλεια: Σ.Λ. ΣΚΑΡΤΣΗΣ

ΑΧΑΪΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΣΤΙΝ ΑΛΙΕΥΣΙΣ

ΕΣΤΙΝ

ΕΣΤΙΝ ΑΛΙΕΥΣΙΣ

© 1996

ΑΧΑΪΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Αφοί Πανόπουλοι

Κολοκοτρώνη 32, Πάτρα

Τηλ.: 061-271.880

ΕΣΤΙΑΣΙΑ

ΕΣΤΙΑΣΙΑ

ΕΣΤΙΑΣΙΑ

© 1996

ΑΧΑΪΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Αφοί Πανόπουλοι

Κολοκοτρώνη 32, Πάτρα

Τηλ.: 061-271.880

Νομίζω ότι ο πολιτισμός μιας πόλης μπορεί να παρουσιαστεί με πολλούς τρόπους, που σχετίζονται με το τι διαλέγεις και πώς το παρουσιάζεις. Ο σχολιασμός και η κριτική των στοιχείων μπορούν ν' αναπτυχθούν ή να μείνουν στο ίδιο το γεγονός της εκλογής και της παρουσίασής τους.

Βασική αρχή αυτού του βιβλίου είναι η ελαχιστοποίηση του σχολιασμού και της κριτικής με την πραγματοποίηση μιας απλής εκλογής και παρουσίασης. Τα θέματα δηλαδή και η οργάνωσή τους είναι περίπου τυχαία, συγκεντρώθηκαν ή ζητήθηκαν από ανθρώπους της συγγραφικής συντεχνίας, ή όχι, και δημοσιεύονται εδώ (αυτή είναι η πρόθεση τουλάχιστον) με μόνο κριτήριο την ανάγκη συγκέντρωσης ενός πρωτογενούς υλικού, το οποίο θα σχολιάσει και θα κρίνει, για λογαριασμό του, ο αναγνώστης, αφού τα κείμενα παρουσιάζονται εδώ χωρίς αξιολογική πρόθεση. Η επιλογή πολλών αποσπασμάτων είναι δική μου.

Αν αυτός ο στόχος πετυχαίνεται, το βιβλίο έχει λόγο ύπαρξης και θα πρέπει να παρουσιάζονται —σε ετήσια βάση— και άλλοι τόμοι. Ελπίζω πως αυτό θα γίνει και πως θα δοθεί η δυνατότητα να μελετηθεί σωστά η πολιτισμική ζωή αυτής της πόλης, πράγμα που αναγκαστικά θα οδηγήσει στην ανάπτυξη μιας κριτικής στάσης και αποτίμησης.

Φυσικά, το ίδιο το γεγονός της έκδοσης αυτού του βιβλίου και οι λιτές αρχές που το οργανώνουν αποτελούν μια κριτική χειρονομία, έστω και προπαντός από την άποψη της απόφασης ν' αποφευχθούν όσα συνηθίζονται σχετικά.

Γι' αυτή τη χειρονομία παίρνω αναγκαστικά την ευθύνη και θέλω να ευχαριστήσω όσους συνεργάστηκαν για την δημιουργία αυτού του βιβλίου. Στην προετοιμασία του και στις διάφορες εργασίες της έκδοσης με βοήθησε η φιλόλογος Ανθή Τζεκίνου. Την τυπογραφική φροντίδα είχαν ο Κώστας Πανίτσας και η φιλόλογος Σοφία Χριστοπούλου.

Σωκρ. Α. Σκαρτσής.

Περιεχόμενα

Πρόλογος	5	Μια επιστολή	73
Πανσανίας		Προς τον Πιέρρον	74
Ἑλλάδος Περιήγησις	7	Μαρία Καρέλλα	
Χρονικόν του Μορέως		Η κοινωνική ζωή στην Πάτρα,	
Η Φράγκικη κατάκτησις		1900-1940	76
του Μορέως	15	Τραγούδι	88
Θ. Κολοκοτρώνη		Ι. Π. Κόκκαλη	
Απομνημονεύματα	16	Εν τω δάσει	89
Ο θάνατος του Κολοκοτρώνη ...	18	Δημήτριος Μπογδανόπουλος	
Π. Ε. Ιατρίδου		Ηνίοχοι της Πάτρας	92
Αναγνώστης Στριφτόμπολας	19	Ανδρέας Νικολάρας	
Μαν. Θ. Χαιρέτου		Το τραγούδι του ναύτη	98
Ἐθνολογισμοί ἢ «Μελέτη περί		Λεωνίδας Σωτηρόπουλος	
Ἐθνισμοῦ»	21	Θαλάσσιες διασυνδέσεις	
Ἐπαρχιακόν πνεῦμα	30	του λιμένα Πατρών	99
Οδοντιατρεῖον	34	Σπυρίδων Σ. Περεσιάδης	
Βασίλειος Χριστόπουλος		Στο τριαντάφυλλό της	102
Πάτρα: Σχέδιο καὶ ἀποζημιώσεις,		Αντώνης Μεθενίτης	
1828 - 1851	35	Οι μαουνιέρηδες	103
Περί Φιλοπατρίας	64	Αδικία	111
Τα παλλικάρια των Πατρών		Κωνσταντίνου Γ. Πανίτσα	
(Ἱστορικόν Διήγημα)		Η κοινωνική και οικονομική ζωή	
Π. Ο Γεώργιος Μπάρολος	68	των Πατρών στο λιμάνι και το	
Ακροστιχίς	72	εμπορικό κέντρο, από μια	
		περιγραφή του 1883.	113

Το διδλιοπωλείο	118	Οργανώσεις. Μεμονωμένες γυναικείες παρουσίες.	169
Τούλα Ηλιάδου-Μανιάκη Η ζωγραφική στην Πάτρα από την απελευθέρωση μέχρι το 1940	119	Διαφημίσεις του 1923 (;)	190
Το Δημοτικόν Νοσοκομείον	124	Γιάννης Καραλής Τύποι της Πάτρας	192
Κωνσταντίνος Γ. Πανίτσας Οι πλατείες των Πατρών τον προηγούμενο αιώνα. Η περίπτωση μιας περι- γραφής του 1883	125	Τύποι της Πάτρας (φωτογραφικό υλικό)	199
Κωμωδίαi	133	Τύποι της Πάτρας (σπίτσα)	201
Σοφία Χριστοπούλου Τα Ψηλαλώνια	134	Καλλιτεχνική ζωή Μάρτης 1945	205
Η κακή σύζυγος	144	Δημήτρης Κάβδουρας. Μύθος και αγάπη για την Πάτρα	211
Με την φλογέρα	145	Το σπίτι του Παλαμά	216
Μαρία Αργυροπούλου Μαρκάτο	146	Μαρία Κωστούρου Στην Άνω Πόλη	218
Επιτύμβιον Στο Πολυθέαμα	150	Το φιλολογικό μας Κοιμητήρι Επιτύμβια του μέλλοντος	220
Σωκράτης Α. Σκαρτσής Το Βλατερό	151	Το ρεμπέτικο τραγούδι στην Πάτρα. Συζήτηση Μπάμπη Γκολέ - Σωκράτη Σκαρτσή στα «Όστρακα»	219
Στον Μεμά μου (Επί τη επετεΐω)	153	Οι αλητόπαιδες	230
Λυδία Αθανασοπούλου-Γκαζή Το Αρσάκειο	154	Ίδρυσις Συνδέσμου	231
Η νυκτερινή εμπορική σχολή ..	166	Αντώνης Χ. Φίλιας. Ο Καραγκιό- ζης και ο Θεοδωρόπουλος	232
Μυρτιώτισσα (Θεώνη Δρακο- πούλου). Στη συζιά	167	Ο Μέγας Αλέξανδρος και ο καταραμένος όφις	242
Πηνελόπη Λεοντοΐνη-Κρέτση Γυναικείοι Σύλλογοι και		Τα γράμματα και αι τέχναι	248
		Σωκράτης Α. Σκαρτσής Παναγιώτης Γκίνηης	254

Η μόρφωση του λαού	257	Ο γλύπτης Πάνος Παπαπάνος	
Βασίλης Λαδάς		Αυτοβιογραφικό	290
Η αισθητική του Λαλώ	258	Π. Α. Χρονοπούλου:	
Στο Μπιζάνι	271	«Ξύπνια Όνειρα»	292
Βασίλης Λαδάς		Γιώργος Καραχάλιος	
Οι εκλογές στον «Τροχό»	272	Η έβδομη μέρα (απόσπασμα) ...	293
Προς τους αναγνώστες μας	276	Από τα σονέτα της ζωής και των	
Γιώργος Καραχάλιος		τάφων. Κρίμα	297
Η πράσινη πόρτα	277	Ελίζα Δεμαρτίνου	
Charles Baudelaire		Ο καμμένος μεγάλωσε	298
Η ραγισμένη καμπάνα	280	Για μια Τσιγκάνα	299
Μέλλω Κορδιστού		Αφιέρωμα	
Τα φοιτητομάγαζα	282	Λάμπρος Σ. Σκαρτσής	
Σωτήρης Σακελλαρόπουλος		Πρόσφατες εξελίξεις	
Ημέρες ήχων, νύχτες σιωπής ...	288	στην «Παλιά Πόλη» της Πάτρας.	
		Το Βλατερό	301